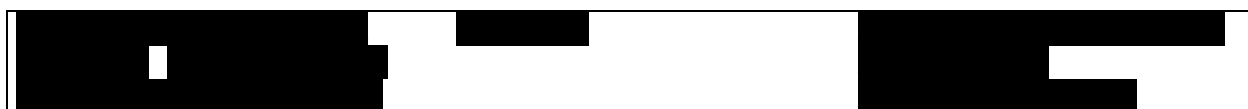

CELNÍ SPRÁVA ČR

Generální ředitelství cel

Metodická informace č. : 63 / 2017

Věc : Postup správce daně při rozhodování o povolení posečkání úhrady daně, popřípadě rozložení její úhrady na splátky

1. Obecná ustanovení

- (1) Předmětem této metodické informace je úprava postupu celního úřadu jako správce daně při rozhodování o povolení posečkání úhrady daně, popřípadě rozložení její úhrady na splátky, podle ustanovení § 156 a 157 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů.
- (2) Pro účely této metodické informace se rozumí
  - a) posečkáním povolení posečkání úhrady daně, popřípadě rozložení její úhrady na splátky,
  - b) právním odborem Odbor 1 Právní na jednotlivých celních úřadech,
  - c) odborem Správy příjmů a vymáhání Odbor 4 Správy příjmů a vymáhání na jednotlivých celních úřadech, v případě Celního úřadu Praha Ruzyně Oddělení 45 Správy příjmů a vymáhání.
- (3) Právní rámec
  - a) zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“),
  - b) zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZŘS“),
  - c) zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o správních poplatcích“).

2. Obecné zásady v řízení o posečkání

- (1) K povolení posečkání může dojít na základě podané žádosti daňového subjektu nebo z moci úřední. Aby bylo možné posečkání povolit, musí být naplněna minimálně jedna z podmínek uvedených v ustanovení § 156 odst. 1 písm. a) až e) daňového řádu.

- (2) Rozhodnutí správce daně o posečkání musí vždy sledovat cíl správy daní, tedy zabezpečení úhrady daně (§ 1 odst. 2 daňového řádu). V případě, že bude úhrada daně povolením posečkání ohrožena, správce daně žádost o posečkání může zamítnout, přestože jsou splněny podmínky uvedené v ustanovení § 156 odst. 1 písm. a) až e) daňového řádu. Správce daně, podle okolností případu, zváží vhodné a dostatečné zajištění posečkané daně zástavním právem, ručením nebo finanční zárukou (§ 170 až 173 daňového řádu) a je-li to možné, ještě před povolením posečkání jej provede. Postupuje při tom ve vzájemné součinnosti s daňovým subjektem tak, aby maximálně šetřil jeho práva a právem chráněné zájmy.
- (3) Posečkání nesmí být povoleno na dobu delší než je lhůta pro placení daně s tím, že nejzazší konec lhůty posečkání musí být vždy stanoven tak, aby existoval dostatečný časový prostor k provedení úkonů směřujících k vymožení daně ještě před koncem této prekluzivní lhůty, pokud by daňový subjekt podmínky posečkání nesplnil. Při rozhodování o době posečkání správce daně zohlední i případná rizika spojená s ohrožením budoucího vybrání posečkané daně.
- (4) Aplikovat ustanovení § 152 odst. 1 daňového řádu, resp. použít úhradu daně na osobním daňovém účtu na posečkanou daň lze až dnem splatnosti, který je stanoven v účinném rozhodnutí o posečkání. Přepatek se na úhradu dosud nesplatné posečkané daně použije pouze v případě, že je to v souladu s podmínkami rozhodnutí o povolení posečkání.
- (5) Pokud bude správce daně rozhodovat v souladu se zákonem a s touto metodickou informací, je nejen realizována zásada dobré správy a předvídatelnosti rozhodnutí správce daně v souladu s ustálenou judikaturou soudů, ale taková rozhodnutí nepředstavují ani veřejnou podporu, neboť jde o realizaci nespécifického, neselektivního, objektivizovaného, transparentního a obecného opatření, a to i ve smyslu judikatury Soudního dvora Evropské unie. Jestliže z odůvodnění rozhodnutí o posečkání nevyplývají skutečnosti, které vedly správce daně ke kladnému rozhodnutí o posečkání, představuje takové rozhodnutí tzv. svévoli správce daně a zakládá pak zakázanou veřejnou podporu¹⁾, a to ve výši posečkané částky právě proto, že je takové rozhodnutí nepřezkoumatelné. O poskytnutí veřejné podpory (podpory de minimis) půjde rovněž v případech, kdy správce daně překročí rámec této metodické informace.

3. Postup při zpracování žádosti o posečkání

- (1) Po obdržení žádosti o posečkání správce daně v uvedeném pořadí vždy nejdříve zkoumá
  - a) zda podání nemá vady, pro které není způsobilé k projednání,
  - b) zda je uhrazen správní poplatek,
  - c) zda jsou prokázány důvody, resp. zákonné podmínky, pro které může být posečkání povoleno, případně zda k posouzení žádosti nechybí případné další údaje nebo doklady,
  - d) zda jsou naplněny další podmínky pro povolení posečkání, související zejména s rizikem ohrožení budoucího vybrání posečkané daně.

---

¹⁾ Čl. 107 odst. 1 Konsolidovaných znění Smlouvy o Evropské unii a Smlouvy o fungování Evropské unie, Úř. věst. EU C 202 ze dne 7. 6. 2016, a bod 22. Sdělení Komise o použití předpisů o státní podpoře v případě opatření týkajících se přímého zdanění podnikatelské činnosti (98/C 384/03), Úř. věst. EU C 384 ze dne 10. 12. 1998.

- (2) V případě, že má podání vady, pro které není způsobilé k projednání, nebo vady, pro které nemůže mít předpokládané účinky pro správu daní, vydá správce daně výzvu podle ustanovení § 74 odst. 1 daňového řádu a postupuje dále podle ustanovení § 74 odst. 3 daňového řádu. Takovými vadami může být například skutečnost, že z podání není zřejmé, kdo jej činí, jakého nedoplatku se týká apod. Za takové vady nelze považovat ty vady, které nebrání projednání, tedy že v žádosti nejsou uvedeny důvody pro poskytnutí posečkání nebo nejsou tyto důvody prokázány, není uvedeno, do kdy daňový subjekt požaduje posečkat apod.
- (3) V případě, že daňový subjekt žádá povolit posečkání daně, která byla před podáním žádosti nebo v průběhu řízení do vydání rozhodnutí o posečkání uhrazena, správce daně řízení ve věci žádosti o povolení posečkání zastaví podle ustanovení § 106 odst. 1 písm. f) daňového řádu.
- (4) Přijetí žádosti o posečkání daně podléhá správnímu poplatku ve výši 400 Kč, podle položky č. 1, bodu 1, písm. d) Sazebníku, který je přílohou zákona o správních poplatcích. Správní poplatek vybírá správce daně příslušný k vydání rozhodnutí o žádosti o posečkání. Nezaplatí-li žadatel správní poplatek, správce daně jej vyzve k jeho úhradě v souladu s ustanovením § 5 zákona o správních poplatcích, ve kterém jsou stanoveny rovněž následky jeho nezaplacení. Lhůta podle § 156 odst. 2 daňového řádu neběží v době ode dne doručení výzvy k zaplacení správního poplatku až do prokazatelného zaplacení správního poplatku. Správní poplatek se vybírá za každou daň, které se žádost o posečkání týká, a za každý daňový subjekt, podává-li jednu žádost více daňových subjektů. Správce daně vybere poplatek pouze jednou v případě, že daňový subjekt v žádosti žádá o povolení posečkání úhrady více nedoplatků na téže dani.
- (5) Pokud daňový subjekt v žádosti uvede důvody pro povolení posečkání (§ 156 odst. 1 písm. a) až e) daňového řádu) správce daně zkoumá, zda jsou tyto důvody prokázány. Nejsou-li tvrzení daňového subjektu, se zohledněním podání a obsahu daňového spisu, prokázána, správce daně je ve svém rozhodování nezohlední. V rámci zásady vzájemné spolupráce správce daně prokázání těchto tvrzení, uváděných jako důvod žádosti o posečkání, může vůči daňovému subjektu požadovat. Vzhledem ke skutečnosti, že se neprokazují skutečnosti potřebné pro správné stanovení daně, ale pro její placení, nelze využít institutu výzvy k prokázání skutečností podle ustanovení § 92 odst. 3 daňového řádu, ale je třeba dotázat daňový subjekt neformálním dopisem, případně při ústním jednání do protokolu. V rámci tohoto postupu může správce daně po daňovém subjektu požadovat i jiné údaje nebo doklady, které potřebuje nejen pro posouzení tvrzených důvodů pro posečkání, ale také pro posouzení možného ohrožení vybrání posečkané daně.
- (6) Správce daně podle potřeby může po daňovém subjektu v rámci zásady vzájemné spolupráce při správě daní požadovat zejména
- a) prokázání tvrzených důvodů pro povolení posečkání,
  - b) upřesnění výše posečkané částky nebo termínu posečkání, pokud to nebylo uvedeno v žádosti,
  - c) informace o majetku daňového subjektu k posouzení jeho ekonomické situace, míry rizika ohrožení vybrání posečkané daně a možnosti zajištění jako je
    1. stav všech peněžních účtů i termínovaných vkladů a hotovosti,
    2. soupis movitého majetku (nikoliv spotřebního) ve vlastnictví daňového subjektu,
    3. kompletní soupis pohledávek daňového subjektu s uvedením jejich výše, data vzniku a dlužníka apod.,

- d) návrh daňového subjektu na způsob zajištění posečkané částky, pokud nebyl uveden v žádosti.
- (7) Správce daně nebude po daňovém subjektu požadovat takové údaje a doklady, které už jsou součástí daňového spisu nebo z něj vyplývají, případně které si může zjistit z rejstříků či evidencí, do nichž má zřízen automatizovaný přístup (například výpis z Katastru nemovitostí). V odůvodněných případech si příslušný útvar celní správy vyžádá vyhotovení finanční analýzy²⁾, jejíž závěry využije pro posouzení žádosti o posečkání. Pokud daňový subjekt dostatečně nespolupracuje a neprokáže v přiměřené lhůtě zákonné důvody pro povolení posečkání tvrzené v žádosti, nemůže správce daně takové důvody ve svém rozhodování zohlednit.
- (8) Na základě údajů a dokladů sdělených a doložených daňovým subjektem v rámci řízení o posečkání nebo údajů a dokladů, které jsou k dispozici v daňovém spisu, správce daně posoudí
- zda existují, resp. zda jsou prokázány důvody pro povolení posečkání (§ 156 odst. 1 písm. a) až e) daňového řádu), přičemž posuzuje pouze ty důvody, které uvádí daňový subjekt, případně ty důvody, které bez dalšího zjišťování vyplývají z daňového spisu,
  - zda je možné posečkanou daň reálně zajistit zástavním právem, ručením nebo finanční zárukou,
  - zda existuje riziko ohrožení vybrání posečkané daně a v jaké míře, přičemž zohledňuje všechny okolnosti daňového řízení, zejména pak kvalitu zajištění posečkané daně, finanční a ekonomickou stabilitu daňového subjektu, výši posečkané daně a délku posečkání, spolupráci daňového subjektu se správcem daně a plnění jeho povinností vůči správci daně.
- (9) Pokud je to možné, zejména s ohledem na lhůtu podle ustanovení § 156 odst. 2 daňového řádu, projedná správce daně, ještě před vlastním rozhodnutím o posečkání, důvody svého rozhodnutí s daňovým subjektem. Stejně tak s daňovým subjektem projedná i způsob zajištění posečkané daně, pokud se neshoduje s návrhem daňového subjektu.
- (10) O žádosti o posečkání je správce daně povinen rozhodnout do 30 dnů ode dne jejího podání (§ 156 odst. 2 daňového řádu). Jedná se o pořádkovou lhůtu, jejíž nesplnění zakládá důvody pro nesprávný úřední postup správce daně. Běh této lhůty se, ve smyslu ustanovení § 34 daňového řádu, staví pouze v případě výzvy podle ustanovení § 74 daňového řádu nebo výzvy podle ustanovení § 5 zákona o správních poplatcích.

4. Právní úprava podmínek posečkání

- (1) V případě podmínek ustanovení § 156 odst. 1 písm. a) nebo d) daňového řádu, tj. pokud by neprodlená úhrada daně znamenala pro daňový subjekt vážnou újmu nebo není-li možné vybrat daň od daňového subjektu najednou, posečkání daně má daňovému subjektu poskytnout časový prostor pro překonání jeho momentální nepříznivé finanční situace.
- (2) Pro posečkání podle podmínek ustanovení § 156 odst. 1 písm. b) nebo c) daňového řádu, tj. ohrožení výživy daňového subjektu nebo osob na jeho výživu odkázaných, nebo pokud by neprodlená úhrada vedla k zániku podnikání daňového subjektu, přičemž výnos z ukončení podnikání by byl pravděpodobně nižší než jím vytvořená

2)

daň v příštím zdaňovacím období, je v tomto případě důvodem mírnění dopadů placení daně, pokud by pro daňové subjekty znamenalo zásadní, v podstatě existenční ohrožení.

- (3) Dalším možným důvodem pro posečkání daně vyplývajícím z daňového řádu je důvodné očekávání částečného nebo úplného zániku povinnosti uhradit daň (§ 156 odst. 1 písm. e) daňového řádu), například hrozí-li zrušení exekučního titulu soudem apod.

5. Posečkání z moci úřední

- (1) Správce daně může v souladu s ustanovením § 156 odst. 1 daňového řádu povolit posečkání z moci úřední. Rozhoduje-li správce daně z moci úřední, musí být ze spisu zřejmý důvod pro posečkání, kterým zpravidla bude pouze důvodné očekávání částečného nebo úplného zániku povinnosti uhradit daň. Ostatní důvody uvedené v ustanovení § 156 odst. 1 daňového řádu zpravidla nejsou obsahem daňového spisu a správce daně ani není oprávněn je ze své vůle zjišťovat. Samotná skutečnost, že hrozí prekluze práva daň vybrat a vymáhat není bez dalšího důvodem pro povolení posečkání z moci úřední.
- (2) Správce daně postupuje před vydáním rozhodnutí o posečkání z moci úřední přiměřeně podle bodu 3 této metodické informace.

6. Rozhodnutí správce daně

- (1) Správce daně rozhodnutím podle ustanovení § 156 odst. 1 daňového řádu
  - a) povolí posečkání, nebo
  - b) zamítne žádost o posečkání.
- (2) Rozhodnutí o povoleném posečkání správce daně, v souladu s ustanovením § 156 odst. 3 daňového řádu, zpravidla váže na tyto podmínky
  - a) daňový subjekt nebude v prodlení s úhradou splatných daňových povinností,
  - b) případné vratitelné přeplatky budou použity na úhradu posečkané daně.
- (3)
- (4) Na základě správního uvážení může správce daně rozhodnutí o posečkání vázat i na další podmínky, které budou odpovídat konkrétním okolnostem případu.
- (5) V odůvodnění rozhodnutí o posečkání správce daně uvede zejména
  - a) jaké důvody pro povolení posečkání považuje za prokázané či naopak za neprokázané a proč,
  - b) k jakým tvrzením daňového subjektu nepřihlíží z důvodu nedostatečné spolupráce, tedy že daňový subjekt neposkytl v přiměřené lhůtě úplné a správné údaje, a své tvrzení neprokázal,
  - c) z jakých důvodů zamítl žádost o posečkání,
  - d) jak a proč při rozhodování zohlednil riziko ohrožení vybrání posečkané daně.
- (6) Pokud byla žádost o posečkání zamítnuta z důvodu, že daňovým subjektem nebyly včas prokázány důvody posečkání a daňový subjekt je v rámci řízení o odvolání

dodatečně prokáže, správce daně to zohlední v rámci postupu podle ustanovení § 113 odst. 1 daňového řádu.

7. Postup správce daně po povolení posečkání

- (1) Správce daně průběžně dohlíží na dodržování podmínek rozhodnutí o posečkání. V případě, že daňový subjekt podmínky posečkání nedodrží, správce daně neprodleně vydá rozhodnutí o pozbytí účinnosti rozhodnutí o posečkání v souladu s ustanovením § 157 odst. 5 daňového řádu. Toto rozhodnutí je rozhodnutím deklaratorní povahy, kterým se deklaruje pozbytí účinnosti rozhodnutí o posečkání zpětně ke dni, kdy byly porušeny jeho podmínky. Okamžikem pozbytí účinnosti rozhodnutí o posečkání se posečkaná daň stává vymahatelným nedoplatkem.
- (2) Rozhodnutí o posečkání pozbývá ze zákona účinnosti rovněž zahájením likvidace nebo dnem účinnosti rozhodnutí o úpadku. O této skutečnosti správce daně rozhodnutí nevydává, pouze sepíše úřední záznam a uvede do souladu evidenci v příslušných aplikacích.

8. Změna stanovené doby nebo podmínek posečkání

- (1) Na žádost daňového subjektu může správce daně změnit stanovenou dobu posečkání nebo změnit anebo doplnit další podmínky, na které je posečkání vázáno; při tom není vázán návrhem daňového subjektu (§ 156 odst. 6 daňového řádu). Přijetí takové žádosti podléhá správnímu poplatku ve výši 400 Kč, podle položky č. 1, bodu 1, písm. d) Sazebníku, který je přílohou zákona o správních poplatcích.
- (2) Rozhodnutí, kterým se mění stanovená doba posečkání, je úkonem přerušujícím běh lhůty pro placení daně (§ 160 odst. 3 písm. c) daňového řádu). Změny nebo doplnění dalších podmínek v rozhodnutí o posečkání, na které je posečkání vázáno, se během lhůty pro placení daně nedotknou, neboť nemají vliv na dobu posečkání a z tohoto pohledu není důvod, aby měly vliv na běh lhůty pro placení daně.

9. Předpis úroku z posečkané částky

- (1) Po skončení posečkání správce daně vydá platební výměr na úrok z posečkané částky. Úrok z posečkané částky se vypočte za dobu ode dne, od kterého je povoleno posečkání, do dne, kdy jsou splněny podmínky rozhodnutí o posečkání nebo do dne pozbytí účinnosti rozhodnutí o posečkání, a odpovídá ročně výši repo sazby stanovené Českou národní bankou, zvýšené o 7 procentních bodů, platné pro první den příslušného kalendářního pololetí (§ 157 odst. 2 daňového řádu).
- (2) Úrok z posečkané částky je podle ustanovení § 157 odst. 4 daňového řádu splatný do 30 dnů ode dne doručení platebního výměru. Po dobu povoleného posečkání nevzniká daňovému subjektu povinnost uhradit úrok z prodlení podle § 252 daňového řádu. Úrok z posečkané částky se nepředepíše, nepřesahuje-li 100 Kč (§ 157 odst. 3 daňového řádu).
- (3) Při nedodržení podmínek rozhodnutí o posečkání správce daně počítá úrok z posečkané částky od prvního dne povolení posečkání do dne předcházejícího dni porušení podmínek. Ode dne porušení podmínek rozhodnutí o posečkání správce daně stanoví do dne úhrady úrok z prodlení podle § 252 daňového řádu.

- (4) Při posečkání nedoplatků na příslušenství daně se úrok z posečkané částky neuplatní. Úrok z posečkané částky se neuplatní i při posečkání nedoplatků na peněžitém plnění placeném v rámci dělené správy, a to do 30. 6. 2017 (§ 157 odst. 6 daňového řádu, ve znění do 30. 6. 2017 a ustanovení § 253 odst. 3 daňového řádu).
- (5) Od 1. 7. 2017 úrok z posečkané částky nevzniká po dobu, kdy daňovému subjektu nevzniká povinnost uhradit úrok z prodlení z jiného důvodu, než je povolení posečkání (§ 157 odst. 6 daňového řádu). To znamená, že v rámci dělené správy úrok z posečkané částky vzniká za dobu posečkání pouze v případě, kdy jiný právní předpis³⁾ stanovuje vznik úroku z prodlení. U posečkání, které započalo běžet před 1. 7. 2017, se úrok z posečkání uplatní až od 1. 7. 2017.

10. Postup správce daně v případě smrti daňového subjektu, kterému bylo povoleno posečkání

- (1) Podle § 239a daňového řádu ve znění účinném od 1. 1. 2014 se pro účely správy daní na právní skutečnosti hledí tak, jako by zůstavitel žil do dne předcházejícího dni skončení řízení o pozůstalosti. To znamená, že byla-li posečkána úhrada daně na základě žádosti o posečkání zemřelého daňového subjektu, trvají účinky rozhodnutí o posečkání i po smrti daňového subjektu. Posečkaná daň je od následujícího dne po dni její splatnosti nedoplatkem, byť právně nevymahatelným, a je tedy dluhem zůstavitele, a proto může být i posečkaná daň považována za pasivum pozůstalosti ve smyslu § 171 odst. 2 ZŘS, a lze ji v řízení o pozůstalosti uplatnit podle § 174, § 240, resp. § 245 ZŘS.
- (2) Pokud osoba spravující pozůstalost nebo dědic, plní nadále podmínky posečkání, bude úrok z posečkané částky uplatňován za celou dobu posečkání, a to následně i vůči dědici, pokud byly podmínky stanovené rozhodnutím o posečkání těmito osobami bezezbytku dodrženy. Dnem právní moci rozhodnutí soudu o dědictví totiž veškeré daňové povinnosti zůstavitele přecházejí na jeho dědice a dědic tak získává postavení daňového subjektu namísto zůstavitele (§ 239a odst. 3 daňového řádu ve znění účinném od 1. 1. 2014). V tomto smyslu se na aplikaci ustanovení § 157 odst. 2 daňového řádu nic nezměnilo, neboť shodně bylo nezbytné postupovat i za předchozí právní úpravy (tj. daňový řád ve znění účinném do 31. 12. 2013).
- (3) Zánik povinnosti hradit úrok, jako sankční peněžitě plnění za prodlení s úhradou splatné daně, je upraven v § 253 odst. 2 daňového řádu (ode dne smrti zůstavitele do dne skončení řízení o pozůstalosti nevzniká úrok z prodlení u nedoplatku vzniklého v důsledku porušení daňové povinnosti zůstavitele) a týká se výlučně a pouze úroku z prodlení. Zánik povinnosti hradit úrok z posečkané částky nebyl do 30. 6. 2017 v daňovém řádu upraven a takové ustanovení neobsahovala ani právní úprava úroku z posečkané částky před 1. 1. 2014. Do té doby bylo možné pouze případné daňové pohledávky, u nichž bylo povoleno posečkání, ošetřit vázáním povolení posečkání na další podmínku, uváděnou v rozhodnutí o posečkání, a to že dnem „úmrtí“ daňového subjektu (fyzické osoby) zaniká účinnost rozhodnutí o posečkání.

---

³⁾ Například § 12 odst. 3 zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů;
§ 103 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon, ve znění pozdějších předpisů);
§ 30 odst. 4 zákona č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů (zákon o obalech), ve znění účinném od 1. 7. 2017; aj.

- (4) S účinností od 1. 7. 2017 v souladu s ustanovením § 157 odst. 6 daňového řádu úrok z posečkané částky nevzniká i v případě smrti daňového subjektu.

11.

(1)

(2)

(3)

(4)

(5)

(6)

12. Závěrečná ustanovení

Tato metodická informace nabývá účinnosti dnem pod dni vyhlášení ve Věstníku vnitřních aktů řízení CS.

plk. Mgr. Lubomír Kučera v. r.
ředitel odboru
odbor 30 – Právní
Generální ředitelství cel